

Vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien asettaminen / eduskuntavaalit 2027

KH 19.10.2026

457/00.00.00.02/2026

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää

1) nimetä viisi jäsentä ja kymmenen varajäsentä seuraaviin vaalilautakuntiin vuoden 2027 eduskuntavaaleja varten:

- Äänestysalue 1 Keskustan alueen vaalilautakunta
- Äänestysalue 2 Haapamäen alueen vaalilautakunta

2) nimetä yhden vaalilautakunnan varsinaisista jäsenistä puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi,

3) nimetä vähintään viisi jäsentä ja tarpeellisen määrän varajäseniä vaalitoimikuntaan laitosäänestysten toimittamista varten ja nimeää yhden toimikunnan jäsenistä puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi sekä

4) velvoittaa nimettyjä puheenjohtajia ja varapuheenjohtajia osallistumaan vaaleihin liittyviin info- ja koulutustilaisuuksiin.

Päätös

Käsittely

Perustelu

Vuoden 2027 eduskuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 18.4.2027. Ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 7.-13.4.2027. Oikeusministeriö on pyytänyt kunnanhallitusta toimittamaan oheismateriaalina olevan, vaalien järjestämistä koskevan kirjeen kunnan keskusvaalilautakunnan tietoon.

Kaupunginvaltuusto päätti Keuruun kaupungin äänestysalueet kokouksessaan 28.8.2023 (§ 27).

Äänestysalueet ovat

1. Keskustan alue
2. Haapamäen alue

Kaupunginhallituksen tulee nimetä jäsenet ja varajäsenet vaalilautakuntiin ja vaalitoimikuntaan. Varajäsenet eivät ole henkilökohtaisia, vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Valinnoissa on huomioitava valittavien riittävä pätevyys ja kokemus. Vaalipäivän työskentelyssä vaalilautakunnat käyttävät sähköistä vaaliluetteloa, sähköistä vaalipöytäkirjaa sekä sähköistän äänten laskentaa. Vaalilautakuntien jäsenistön valinnoissa on hyvä kiinnittää huomiota riittävään tekniseen osaamiseen ja valmiuteen.

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenyys ja varajäsenyys on luottamustoimi ja nimettävältä henkilöiltä tulee olla suostumus tehtävään. Luottamustoimesta voi erota vain pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. (Kuntalaki § 70).

Vaalilain 15 §:n mukaan:

- vaalilautakunnan jäsenenä tai varajäsenenä ei saa olla ehdokas
- vaalitoimikunnan jäsenenä tai varajäsenenä ei saa olla ehdokas tai hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa. Puolisoilla tarkoitetaan aviopuolisoita sekä avioliitonomaisissa olosuhteissa ja rekisteröidyssä parisuhteessa eläviä henkilöitä

Vaalilautakunta

- vaalilautakunnan tehtävä on vaalipäivän äänestyksen toimittaminen ja äänten alustava laskenta

”Kelpoisuus vaalilautakuntaan:

Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä (vuoden 2023) eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla vaalien ehdokas. Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalilautakuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Hallintolain esteellisyyssääntelyä ei sovelleta vaalilautakunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalilautakunnan tehtävissä, kuitenkin yhtä poikkeusta lukuun ottamatta: vaalilautakunnan jäsenenä oleva ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi ei saa toimia vaalilain 73 §:n 2 momentissa tarkoitettuna äänestäjän avustajana.” (Oikeusministeriön kirje s. 8-9)

Vaalitoimikunta

- vaalitoimikunnan tehtävä on ennakkoäänestyksen toimittaminen ennakkoäänestysaikana laitosäänestyksessä

”Kelpoisuus vaalitoimikuntaan:

Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä (vuoden 2023) eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla vaalien ehdokas eikä ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi. Oikeusministeriö kiinnittää kun-tien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalitoimikuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Hallintolain esteellisyyssääntelyä ei sovelleta vaalitoimikunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalitoimikunnan tehtävissä.” (Oikeusministeriön kirje s. 9.)

Esityslistan oheismateriaalina on Oikeusministeriön kirje kunnanhallituksille koskien vuoden 2027 eduskuntavaalien valmistelua varten sekä pohja vaalilautakuntiin ja vaalilautakuntaan nimityksiä varten. Pöytäkirjan liitteeksi liitetään lista nimetyistä.

Toimivalta

Vaalilain 15 § 1. mom kohdat 1 ja 2 mukaan kunnanhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta ja vaalitoimikunta.

Valmistelija

Hallintosihteeri Sonja Rakkola, sonja.rakkola(at)keuruu.fi, p. 040 630 5660

Konsernipalvelujohtaja Päivi Vauhkonen, paivi.vauhkonen(at)keuruu.fi, p. 040 158 1656

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Tiedoksi

Keskusvaalilautakunta

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus